

ردیف	نمره	
۱		اکنون تابلوی نقاشی «نبرد سلطان آباد» (پیروزی سپاه عباس میرزا) در نگهداری می شود.
۲	۰.۵	دو مورد از علل دور دوم جنگ های ایران و روسیه را بنویسید.
۳		سازمان قضایی عصر قاجار چند نوع محاکم داشت و توضیح دهید که هر کدام چه دعاوی را رسیدگی می کردند؟
۴		روابط خارجی قاجار با سایر کشورها چگونه بود؟
۵		انقلاب مشروطه، جنبش سیاسی و اجتماعی گسترده ای بود که در زمان آغاز شد.
۶		امتیاز رویتر و توتون و تنباکو را لغو کرد.
۷		آخرین و مهم ترین اقدام نادر برای رفع اختلافات مذهبی میان ایران و عثمانی چه بود؟ در چه تاریخی انجام شد؟
۸		چگونه سلسله زند منقرض شد؟
۹		در مراکز آموزشی دوره قاجار، علوم و عقلی تعلیم داده شد.
۱۰		میرزا حسن رشیده یکی از شخصیت های فرهنگی عصر قاجار کوشش زیادی برای تأسیس مدرسه به ویژه در مقطع تحصیلی داشت.
۱۱		قشر به دلیل عدم وابستگی به حکومت و آموزه های دینی در مقاطعی از تاریخ معاصر ایران، در برابر قدرت های خارجی ایستادگی کرد.
۱۲		چه محصولاتی از عصر قاجار به سبب غذایی ایرانیان اضافه شد؟ (سه مورد)
۱۳		پس از خاتمه جنگ، نمایندگانی از کشورهای مختلف به هدف عقد قرارداد صلح در گرد هم آمدند.
۱۴		دولت های به هیئت سیاسی ایران اجازه شرکت در کنفرانس صلح ورسای را ندادند.
۱۵		اتحاد سه گانه در سال ۱۸۸۲ م. شامل کدام کشورها می شد؟
۱۶		تعهدات قرارداد ۱۹۱۹ چه بود؟
۱۷		به سؤالات زیر پاسخ های کوتاه دهید.
		الف) فکر کنید و پاسخ دهید: چرا امیرکبیر دستور داد تا استادان و معلمان مدرسه دارالفنون از کشورهایی غیر از روسیه و انگلستان (مانند فرانسه و اتریش) استخدام شوند؟
۱۸		عملکرد نادرشاه افشار و کریم خان زند بعد از رسیدن به قدرت را با یکدیگر مقایسه کنید.
۱۹	۱	در نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، شاه از چه جایگاهی برخوردار بود؟
۲۰		اظهارنظر و قضاوت:
		الف) به نظر شما چرا نیروی بریگاد قزاق در دوره قاجار کارایی چندانی نداشت؟

ردیف	نمره	
۲۱		عملکرد فتحعلی‌شاه را در دو بُعد داخلی و خارجی مقایسه کنید.
۲۲		تاریخ‌نگاری سنتی را با تاریخ‌نگاری معاصر (جدید) از نظر «بینش» مقایسه کنید.
۲۳		نظرات و دیدگاه‌های «ولتر» و «مونتسکیو»، دو متفکر فرانسه را در آستانهٔ انقلاب با هم مقایسه کنید.
۲۴	۲	اظهار نظر و قضاوت: الف) به نظر شما، کشورهای اروپایی به چه بهانه‌ای در امور داخلی امپراتوری عثمانی دخالت می‌کردند؟ ولی در واقعیت به دنبال چه چیزی بودند؟ ب) به نظر شما، کتاب‌های خاطرات، از چه جهت حائز اهمیت است؟
۲۵	۰.۵	یک مورد از اقدامات نمایندگان دورهٔ اول مجلس شورای ملی ایران را بنویسید.

ردیف	نمره
۱	روسیه
۲	۱- مهم بودن خط‌های مرزی بین ایران و روسیه در معاهده گلستان ۲- نارضایتی مردم از بدرفتاری روس‌ها با ساکنان ولایت‌هایی که طبق معاهده گلستان به آن کشور واگذار شده بود.
۳	۲ نوع: ۱. محاکم عرف: که بر تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کردند. ۲. محاکم شرع: که دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می‌کردند.
۴	حکومت قاجار به منظور کاستن نفوذ و دخالت‌های روزافزون روسیه و انگلیس در امور ایران، تلاش‌هایی را برای برقراری ارتباط با کشورهای دیگر مانند آمریکا، اتریش، ایتالیا، بلژیک و... انجام داد، اما به واسطه سنگ اندازی روس‌ها و انگلیسی‌ها و بی‌ رغبتی کشورها موفقیت چندانی حاصل نشد.
۵	مظفرالدین شاه
۶	ناصرالدین شاه
۷	برپایی شورای نجف در سال ۱۱۵۵ ق. / ۱۷۴۳ م. با شرکت ۷۰ تن از علمای شیعه و سنی ایران و مناطق هم‌جوار.
۸	لطفعلی‌خان آخرین فرمانروای زند، با وجود شجاعت و لیاقت نتوانست سلسله زند را حفظ کند و به دلیل غرور، اشتباهات نظامی و روی گردانی افرادی چون ابراهیم‌خان کلانتر، دربارش از آقامحمدخان شکست خورد و پس از دستگیری کشته شد. با مرگ او سلسله زندیه منقرض شد.
۹	نقلی
۱۰	ابتدایی
۱۱	روحانیون
۱۲	گوچه فرنگی، نخود فرنگی، سیب زمینی در غذای خانوارهای ایرانی جا خوش کرد.
۱۳	کاخ ورسای
۱۴	اتفاق مثلث
۱۵	آلمان، اتریش، مجارستان، ایتالیا
۱۶	اداره امور دارایی و برخی دیگر از ادارات و وزارت‌خانه‌های ایران در اختیار انگلستان قرار می‌گرفت و همچنین مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش یکپارچه ایران و تأمین اسلحه و تدارکات آن به افسران انگلیسی داده می‌شد و در عوض انگلستان متعهد می‌شد که وامی را در اختیار دولت ایران قرار می‌دهد تا تحت نظارت کارشناسان انگلیسی هزینه شود.
۱۷	
	الف کلیدواژه: «عدم حضور این استعمارگران» - «عدم دخالت فرهنگی این استعمارگران» - «رهایی ایران از وابستگی به این استعمارگران» (استدلال دانش‌آموزان در بیان مطالب کفایت می‌کند.)
۱۸	نادر در زمانی که آشوب‌های داخلی و هجوم ارتش‌های بیگانه موجودیت ایران را به خطر انداخته بود، وارد میدان شد و با طراحی نظامی، توانست بر ایران حاکم شود. با این حال به عنوان پادشاه توفیق نیافت که زمینه را برای ثبات و امنیت پایدار، انتقال آرام قدرت و تثبیت حکومت افشاریه پس از خود فراهم آورد. در حالی که کریم‌خان برخلاف نادر از ادامه لشکرکشی و جنگ برای در اختیار گرفتن سایر مناطق ایران دست کشید و همین امر، موجبات آرامش، رونق و آبادانی قلمرو او به ویژه پایتخت زندیان را فراهم آورد.
۱۹	شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدودی برخوردار بود؛ عزل و نصب مقام‌های حکومتی و اعلام جنگ و صلح از جمله اختیارات اساسی شاه به شمار می‌رفت.

ردیف	نمره	
۲۰		
		الف) این ارتش بیشتر به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و (یا) دفع کننده شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارایی چندانی نداشت.
۲۱		فتحعلی شاه در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود، اما وی در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام بود.
۲۲		اساس تاریخ‌نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی شاهان و شرح فتوحات آنان بود. اما در تاریخ‌نگاری معاصر، به برخی از جنبه‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حیات انسان بیشتر توجه شده است.
۲۳		ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت. اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد.
۲۴	۲	الف) کشورهای اروپایی به ویژه انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند ولی در واقع به دنبال گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود در این امپراتوری وسیع بودند. ب) این آثار حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال این دوره‌اند که در به ندرت در سایر منابع یافت می‌شود. (صفحه ۲۵، ۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) کشورهای اروپایی به ویژه انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند (۵/۵ نمره) ولی در واقع به دنبال گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود در این امپراتوری وسیع بودند. (۵/۵ نمره) ب) این آثار حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی (۵/۵ نمره) و شرح حال رجال این دوره‌اند که به ندرت در سایر منابع یافت می‌شود (۵/۵ نمره).
۲۵	۰.۵	رد پذیرش دریافت وام از دولت‌های خارجی - اقدام به تأسیس بانک ملی - اخراج نوز بلژیکی - رد و مخالفت با قرارداد ۱۹۰۷ م

ردیف	نمره										
۱	انگلیس با قرارداد «گلداسمیت» مناطقی از سیستان و بلوچستان را به واگذار کرد.										
۲	چرا اصلاحات عصر ناصرالدین شاه منجر به تغییرات اساسی <u>نشد</u> ؟										
۳	کلانتر در زمان قاجار چه وظایفی را برعهده داشت؟										
۴	روزنامه وقایع‌الافتاقیه بعدها به نام روزنامه تغییر نام داد.										
۵	اصل مهم متمم قانون اساسی بیانگر چه مطلبی بود و چه کسی اصرار به تصویب آن داشت؟										
۶	نوعی از بناها با کاربرد تفریحی، در دوره زند گسترش یافت که به معروف بود.										
۷	نبرد کرنال به چه علتی و بین چه کسانی رخ داد؟										
۸	شاهرخ که بود؟										
۹	اقتصاد و تجارت در دوران زندیه چگونه بود؟ چرا؟										
۱۰	درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.										
	الف) بناهای معروف نادرشاه به کلاه فرنگی معروف بودند.										
	ب) نارضایتی‌های اجتماعی و اقتصادی و به وجود آوردن آلودگی‌های زیست محیطی از مسائل انقلاب صنعتی بود.										
	پ) پدر فرانسه جدید «پتر کبیر» نام داشت.										
۱۱	وضعیت صنایع ایران در اوایل دوره قاجار چگونه بود؟										
۱۲	پیمان نهایی صلح بعد از جنگ اول بین‌الملل چه نتایجی در بر داشت؟										
۱۳	در قاره آمریکا ایالات متحده در سده ۱۹ م. به کشوری و قدرتمند تبدیل شد.										
۱۴	یکی از پیامدهای جنگ جهانی اول تشکیل جامعه ملل بود؛ هدف از تشکیل آن را بنویسید.										
۱۵	کدام یک از شماره‌های سمت راست با گزینه‌های سمت چپ در ارتباط است؟										
	<table border="1"> <tr> <td>۱- مواجه با تهاجم نظامی روسیه</td><td>الف - آقامحمدخان</td></tr> <tr> <td>۲- بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی</td><td>ب- فتحعلی شاه</td></tr> <tr> <td>۳- ناسازگاری با مجلس شورای ملی</td><td>ج - ناصرالدین شاه</td></tr> <tr> <td></td><td>د - مظفرالدین شاه</td></tr> <tr> <td></td><td>ه - محمدعلی شاه</td></tr> </table>	۱- مواجه با تهاجم نظامی روسیه	الف - آقامحمدخان	۲- بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی	ب- فتحعلی شاه	۳- ناسازگاری با مجلس شورای ملی	ج - ناصرالدین شاه		د - مظفرالدین شاه		ه - محمدعلی شاه
۱- مواجه با تهاجم نظامی روسیه	الف - آقامحمدخان										
۲- بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی	ب- فتحعلی شاه										
۳- ناسازگاری با مجلس شورای ملی	ج - ناصرالدین شاه										
	د - مظفرالدین شاه										
	ه - محمدعلی شاه										
۱۶	به نظر شما، انقلاب باشکوه انگلستان چه تأثیراتی بر اروپای قرن هجدهم گذاشت؟										
۱۷	به نظر شما، مهم‌ترین آثار و پیامدهای زیانبار عهدنامه ترکمانچای چه بود؟										

ردیف	نمره	
۱۸		ایران در دوره قاجار از چه جهاتی برای انگلستان اهمیت داشت؟
۱۹	۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (الف) وکیل‌الرعايا: (ب) انقلاب باشکوه:
۲۰	۲	اظهار نظر و قضاوت: (الف) به نظر شما، کشورهای اروپایی به چه بهانه‌ای در امور داخلی امپراتوری عثمانی دخالت می‌کردند؟ ولی در واقعیت به دنبال چه چیزی بودند؟ (ب) به نظر شما، کتاب‌های خاطرات، از چه جهت حائز اهمیت است؟
۲۱	۱	انقلاب صنعتی سبب دو پدیده اقتصادی و اجتماعی شد، آنها را بنویسید.
۲۲	۰.۵	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (الف) محمدعلی‌شاه به چه بهانه‌ای مجلس شورای ملی را به توپ بست؟ (۱) نافرمانی از فرامین شاه (۲) ترور عین‌الدوله صدراعظم (۳) انتشار مطالب توهین‌آمیز در روزنامه‌ها (۴) سوءقصد به جان شاه (ب) کدام‌یک از کشورهای زیر در جنگ جهانی اول جزو کشورهای اتفاق مثلث نبود؟ (۱) ایتالیا (۲) روسیه (۳) انگلستان (۴) فرانسه
۲۳	۱	نقاشی و نگارگری در دوره کریم‌خان زند چه تحولاتی یافت؟ مثالی برای آن ذکر کنید.
۲۴	۱	بست‌نشینی را تعریف کنید.
۲۵	۱	تاریخ‌نگاری سنتی و جدید را از جنبه «بینش تاریخ‌نگاری»، با هم مقایسه کنید.

ردیف	نمره
۱	هند
۲	ناصرالدین شاه ضرورت نوگرایی و جبران عقب مانگی کشور را درک کرده بود. اما از نتایج سیاسی آن که کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود به شدت وحشت داشت و از نشر اندیشه سیاسی جدید و ترویج افکار مشروطه طلبی و جمهوری خواهی در ایران سخت بیمناک بود.
۳	برقراری نظم و امنیت در شهرها برعهده کلانتر بود. کلانتر همچنین بر کار مالیات گیری و عملکرد بازاریان و پیشه وران نظارت داشت.
۴	دولت علیه ایران
۵	این اصل الزام می کرد که مصوبات مجلس شورای ملی توسط پنج نفر از مجتهدان طراز اول مورد نظارت قرار گیرد - شیخ فضل الله نوری
۶	کلاه فرنگی
۷	یکی از اقدامات نادر لشکر کشی به هندوستان و جنگ کرنال بود. او به بهانه تعقیب افغان ها و پناه دادن به آن ها از سوی پادشاه گورکانی هند به این کشور لشکر کشی کرد، البته او انگیزه مالی و اقتصادی نیز داشت و اداره ارتش بزرگ و پر شمار او بدون منابع مالی کافی ممکن نبود.
۸	نوه نادرشاه بود که از قلمرو وسیع نادر، به شهر مشهد بسنده کرده بود و حکومت او تا زمانی که توسط آقامحمدخان قاجار از میان برداشته شد، ادامه یافت.
۹	در دوره کریم خان زند، اقداماتی برای بهبود وضع کشاورزی و بازرگانی صورت گرفت و شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی تبدیل شدند. آرامش و ثبات سیاسی نسبی، کاهش مالیات ها، دربار کم تجمل و تلاش کریم خان برای تثبیت قیمت کالاها از جمله عوامل موثر در رونق اقتصادی این دوره بود.
۱۰	الف) نادرست - در دوره زند نوعی از بناها با کاربرد تفریحی گسترش یافت که به کلاه فرنگی معروف بود.
	ب) درست
	پ) پدر روسیه جدید «پتر کبیر» نام داشت.
۱۱	در این زمان شاهد رشد و رونق صنایع دستی در ایران هستیم. در این دوره به علت جنگ های ناپلئون، چندان کالاهای صنعتی اروپایی به ایران وارد نمی شد و صنایع دستی ایران مانند منسوجات ابریشمی، شال، مخمل، زری باف، ظروف سفالی و لعاب دار، منبت کاری، قلم کاری، خاتم کاری، انواع اسلحه گرم و سرد، باکیفیت خوب ساخته و تولید می شد و از لحاظ کیفیت و دوام در وضعیت مطلوبی بودند.
۱۲	۱- بر اساس این پیمان مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید. ۲- آلمانی ها ملزم شدند به دولت های متفق غرامت بپردازند و توان نظامی خود را محدود نگه دارند.
۱۳	صنعتی
۱۴	تأمین صلح و امنیت جهانی و جلوگیری از جنگ
۱۵	مواجه با تهاجم نظامی روسیه ← فتحعلی شاه قاجار بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی ← آقامحمد خان ناسازگاری با مجلس شورای ملی ← محمدعلی شاه
۱۶	در این انقلاب، منشأ الهی سلطنت نفی شده و پارلمان منشأ قدرت و تعیین کننده اختیارات پادشاه شناخته شد. این انقلاب بر افکار ملت های اروپایی به خصوص فرانسوی ها تأثیر بسزایی داشت. همچنین باعث افزایش قدرت انگلستان شد که به صورت قدرت برتر اروپا در آمد و توانست فرانسه و سایر کشورهای اروپایی را شکست دهد.
۱۷	دادن حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) به اتباع کشور روسیه که دست آنها را برای دخالت در امور داخلی ایران باز گذاشت و موجب جدایی بخش وسیعی از سرزمین ایران شد.
۱۸	حفظ هندوستان و جلوگیری از رسیدن رقبا به هند از طریق ایران - نفوذ و دخالت سیاسی، نظامی و اقتصادی در منطقه استراتژیک خلیج فارس و جزایر آن.

ردیف	نمره	
۱۹	۲	الف) کریم خان زند پس از به قدرت رسیدن برخلاف سنت معمول، از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران (وکیل‌الرعا) خواند. ب) بی‌توجهی پادشاه انگلستان به مجلس موجب درگیری و ستیز میان مجلس و نظام سلطنت شد که سرانجام با پیروزی مجلس در سال (۱۶۸۸م) به پایان رسید. این اتفاق در تاریخ انگلستان به <u>انقلاب باشکوه</u> شهرت دارد. (صفحه ۲۰، ۲۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) کریم خان زند پس از به قدرت رسیدن برخلاف سنت معمول، از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد (۵/۵ نمره) و خود را وکیل مردم ایران (وکیل‌الرعا) خواند. (۵/۵ نمره) ب) بی‌توجهی پادشاه انگلستان به مجلس موجب درگیری و ستیز میان مجلس و نظام سلطنت شد (۵/۵ نمره) که سرانجام با پیروزی مجلس در سال (۱۶۸۸م) به پایان رسید (۵/۵ نمره). این اتفاق در تاریخ انگلستان به <u>انقلاب باشکوه</u> شهرت دارد.
۲۰	۲	الف) کشورهای اروپایی به ویژه انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند ولی در واقع به دنبال گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود در این امپراتوری وسیع بودند. ب) این آثار حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال این دوره‌اند که در به ندرت در سایر منابع یافت می‌شود. (صفحه ۲۵، ۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) کشورهای اروپایی به ویژه انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند (۵/۵ نمره) ولی در واقع به دنبال گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود در این امپراتوری وسیع بودند. (۵/۵ نمره) ب) این آثار حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی (۵/۵ نمره) و شرح حال رجال این دوره‌اند که به ندرت در سایر منابع یافت می‌شود (۵/۵ نمره).
۲۱	۱	الف) گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی ب) افزایش استعمار و بهره‌کشی از کارگران (در داخل اروپا) (صفحه ۳۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی (۵/۵ نمره) ب) افزایش استعمار و بهره‌کشی از کارگران (در داخل اروپا) (۵/۵ نمره)
۲۲	۰.۵	الف) گزینه ۴: سوءقصد به جان محمدعلی‌شاه در یکی از خیابان‌های تهران و نسبت دادن آن به مشروطه‌خواهان از سوی شاه، این بهانه را به وجود آورد. (صفحه ۷۲ کتاب درسی) ب) گزینه ۱: اتفاق سه‌گانه (مثلث) ← $\left. \begin{array}{l} \text{انگلستان} \\ \text{روسیه} \\ \text{فرانسه} \end{array} \right\}$ الف) گزینه ۲: اتحاد سه‌گانه (مثلث) ← $\left. \begin{array}{l} \text{آلمان} \\ \text{اتریش} \\ \text{ایتالیا} \end{array} \right\}$ (صفحه ۸۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) گزینه ۴: سوءقصد به جان شاه (۲۵/۵ نمره) ب) گزینه ۱: (ایتالیا) (۲۵/۵ نمره)
۲۳	۱	در دوره کریم‌خان زند، در نقاشی و نگارگری، تحولی بزرگ به وجود آمد و نقاشان به تدریج هنر خود را با معیارهای هنری اروپا تطبیق دادند. مکتب نقاشی شیراز که در دوره مغولان شکل گرفته بود، در زمان زندیه به اوج رونق و زیبایی رسید. (صفحه ۲۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: در دوره کریم‌خان زند، در نقاشی و نگارگری، تحولی بزرگ به وجود آمد و نقاشان به تدریج هنر خود را با معیارهای هنری اروپا تطبیق دادند (۵/۵ نمره). مکتب نقاشی شیراز که در دوره مغولان شکل گرفته بود، در زمان زندیه به اوج رونق و زیبایی رسید (۵/۵ نمره).

ردیف	نمره	
۲۴	۱	سنت بست‌نشینی و تحصن که از دیرگاه در ایران معمول بود. بیشتر در مساجد، زیارتگاه‌ها و اماکنی صورت می‌گرفت که مورد احترام مردم قرار داشت و با باورهای دینی آنها سازگار بود.
۲۵	۱	اساس کار تاریخ‌نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود اما در تاریخ‌نویسی جدید به برخی جنبه‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حیات انسانی بیشتر توجه می‌شود.

ردیف	نمره										
۱	مناطق و هرات به موجب عهدنامه پاریس از ایران جدا شد.										
۲	سیاستمدار نوگرا و روشنفکر عصر ناصری و صدراعظم مظفرالدین شاه، است.										
۳	پس از فتحعلی شاه چه کسی به حکومت رسید؟										
۴	ناصرالدین شاه توسط که از مریدان ستم کشیده سیدجمال الدین اسدآبادی بود به قتل رسید.										
۵	در مراکز آموزشی دوره قاجار، علوم و عقلی تعلیم داده شد.										
۶	جمله های صحیح و یا غلط را مشخص کنید.										
	الف طبقه فقیر جامعه فرانسه در آستانه انقلاب کبیر در قرن ۱۸ م. از پرداخت مالیات معاف بودند.										
	ب در دوره قاجار در رأس ایلات، سران ایل قرار داشتند و تمام مناسبات و روابط حکومت و ایل زیر نظر آنها انجام می گرفت.										
۷	کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است؟ (در ستون سمت چپ دو مورد اضافی است).										
	<table border="1"> <tr> <td>الف - مهم ترین دستاورد این انقلاب، نفی منشأ الهی سلطنت و تعیین اختیارات پادشاه از طرف مجلس بود.</td> <td>۱ - انقلاب صنعتی</td> </tr> <tr> <td>ب - آرمان و هدف این نهضت برقراری آزادی، عدالت و استقلال از بیگانه بود.</td> <td>۲ - انقلاب مشروطه</td> </tr> <tr> <td>ج - از مسائل و مشکلات داخلی این انقلاب، گسترش بی رویه شهرها، رشد سریع جمعیت و به وجود آمدن فاصله طبقاتی بود.</td> <td>۳ - انقلاب کبیر فرانسه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴ - انقلاب باشکوه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵ - انقلاب میجی</td> </tr> </table>	الف - مهم ترین دستاورد این انقلاب، نفی منشأ الهی سلطنت و تعیین اختیارات پادشاه از طرف مجلس بود.	۱ - انقلاب صنعتی	ب - آرمان و هدف این نهضت برقراری آزادی، عدالت و استقلال از بیگانه بود.	۲ - انقلاب مشروطه	ج - از مسائل و مشکلات داخلی این انقلاب، گسترش بی رویه شهرها، رشد سریع جمعیت و به وجود آمدن فاصله طبقاتی بود.	۳ - انقلاب کبیر فرانسه		۴ - انقلاب باشکوه		۵ - انقلاب میجی
الف - مهم ترین دستاورد این انقلاب، نفی منشأ الهی سلطنت و تعیین اختیارات پادشاه از طرف مجلس بود.	۱ - انقلاب صنعتی										
ب - آرمان و هدف این نهضت برقراری آزادی، عدالت و استقلال از بیگانه بود.	۲ - انقلاب مشروطه										
ج - از مسائل و مشکلات داخلی این انقلاب، گسترش بی رویه شهرها، رشد سریع جمعیت و به وجود آمدن فاصله طبقاتی بود.	۳ - انقلاب کبیر فرانسه										
	۴ - انقلاب باشکوه										
	۵ - انقلاب میجی										
۸	دلایل رکود کشاورزی ایران در دوره نادرشاه افشار و رشد و رونق صنایع دستی در اوایل دوره قاجار را مقایسه کرده و در یک سطر نتیجه گیری تاریخی کنید.										
۹	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.										
	الف بناهای کارت پستالی بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته می شدند.										
۱۰	محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش و معتبر هر کشور چه نام دارد؟										
۱۱	دو محاکم عرف و شرع در دوره قاجار چه تفاوت هایی باهم داشتند؟										
۱۲	تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی:										
	الف استبداد صغیر										

ردیف	نمره	
۱۳		مقایسه پدیده‌های تاریخی:
		الف نظرات «ولتر» و «مونتسکیو» دو تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه را در دوران انقلاب با هم مقایسه کنید.
۱۴		کاربست شواهد و مدارک تاریخی «ناصرالدین‌شاه قاجار با هدف آشنایی با پیشرفت‌های اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگرام، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه‌های تمدن جدید غرب علی‌رغم برخی مخالفت‌ها وارد ایران شد. ناصرالدین‌شاه به مقوله عکس و عکاسی علاقه فراوانی داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقه وی به عکاسی بود. او خود عکاسی می‌کرد و در این زمینه مهارت داشت.»
		الف ناصرالدین‌شاه قاجار با چه هدفی سه بار به اروپا سفر کرد؟
		ب یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دوره قاجار چه بود؟
۱۵		در پیمان صلح ورسای چه تصمیماتی در مورد کشور آلمان گرفته شد؟
۱۶		جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (آیت‌الله کاشانی - آیت‌الله مدرس - ویلهم یکم - بیسمارک) الف) یکی از جدی‌ترین مخالفان قرارداد ۱۹۱۹ م. بین ایران و انگلستان بود. ب) امپراتوری آلمان به کمک ملقب به مرد آهنین تأسیس گردید.
۱۷		با توجه به متن، به سوال زیر پاسخ دهید. جنبش ملی‌گرایی و استقلال‌طلبی در سده ۱۹ م. به اروپای شرقی و به‌خصوص شبه‌جزیره بالکان که هنوز بخشی از امپراتوری‌های عثمانی، روسیه و اتریش بود، نیز سرایت کرد. در نتیجه بروز جنبش‌ها و شورش‌های ملی‌گرایانه در قلمرو امپراتوری رو به انحطاط عثمانی، یونان به استقلال رسید (۱۸۳۰ م). سپس مصر و عربستان به خودمختاری دست یافتند (۱۸۵۰ م). رومانی و صربستان نیز در شبه‌جزیره بالکان خودمختار شدند. مدتی بعد اقوام اسلاو هم بر ضد ترکان عثمانی شوریدند، روسیه نیز به پشتیبانی از شورشیان با عثمانی وارد جنگ شد و پس از شکست عثمانی کشور جدید بلغارستان به وجود آمد.
		الف شبه جزیره بالکان در سده ۱۹ م. جزئی از کدام امپراتوری‌ها بود؟
		ب کشور جدید بلغارستان در شبه جزیره بالکان چگونه به وجود آمد؟
۱۸	۰.۲۵	رابطه علت و معلولی در کدام یک از گزینه‌های زیر رعایت شده است؟ ۱. خروج فرانسه از انزوای سیاسی ← تشکیل اتحاد سه‌گانه ۲. انقلاب کمونیستی ← خروج ایتالیا از اتحاد مثلث ۳. رشد جریان ملی‌گرایی ← وحدت ایتالیا ۴. عقد قرارداد ورسای ← فروپاشی جمهوری ترکیه

ردیف	نمره			
۱۹	۰.۷۵	کدام یک از گزینه‌های سمت راست با شماره‌های سمت چپ در ارتباط است. (در ستون سمت چپ دو مورد اضافی است) الف) تاریخ ذوالقرنین ۱- میرزا محمد جعفر خورموجی ۲- خاوری شیرازی ب) صدرالتواریخ ۳- میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی ۴- محمد حسن خان اعتمادالسلطنه ج) حقایق الاخبار ناصری ۵- میرزا حسن پیرنیا (مشیرالدوله)		
۲۰	۰.۵	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید.		
		الف) کدام گزینه جزء سیاست‌ها و برنامه‌های پتر کبیر برای ورود روسیه به مسابقه استعماری با اروپاییان نیست؟ ۱) استخدام کارشناسان اروپایی ۲) توسعه‌طلبی اقتصادی و فرهنگی ۳) تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید ۴) تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی		
۲۱	۰.۷۵	کدام یک از موارد سمت راست با موارد سمت چپ در ارتباط است؟ (در ستون سمت چپ دو مورد اضافی است.) <table><tr><td>الف) مرد آهنین ایالت پروس ب) رهبر انقلاب کمونیستی (بلشویکی) شوروی ج) دولتمرد ایرانی موافق قرارداد ۱۹۱۹</td><td>۱) وثوق‌الدوله ۲) لنین ۳) سیدضیاءالدین طباطبایی ۴) بیسمارک ۵) استالین</td></tr></table>	الف) مرد آهنین ایالت پروس ب) رهبر انقلاب کمونیستی (بلشویکی) شوروی ج) دولتمرد ایرانی موافق قرارداد ۱۹۱۹	۱) وثوق‌الدوله ۲) لنین ۳) سیدضیاءالدین طباطبایی ۴) بیسمارک ۵) استالین
الف) مرد آهنین ایالت پروس ب) رهبر انقلاب کمونیستی (بلشویکی) شوروی ج) دولتمرد ایرانی موافق قرارداد ۱۹۱۹	۱) وثوق‌الدوله ۲) لنین ۳) سیدضیاءالدین طباطبایی ۴) بیسمارک ۵) استالین			
۲۲	۱	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: با توجه به متن زیر، به سؤالات پاسخ دهید. «در دوره قاجار، برقراری نظم و امنیت در شهرها بر عهده کلانتر بود که تحت فرمان حاکم شهر و به کمک داروغه، میرشب، گزمه و محتسب انجام وظیفه می‌کرد. کلانتر همچنین بر کار مالیات‌گیری و عملکرد بازاریان و پیشه‌وران نظارت داشت. منصب کلانتر در بیشتر شهرها موروثی بود و او برای اعمال نظارت بیشتر، در هر محله یک نفر را به‌عنوان کدخدا برمی‌گزید. پس از تشکیل نیروی نظمیه در زمان ناصرالدین‌شاه، وظایف کلانتر به رئیس نظمیه سپرده شد.» الف) در دوره قاجار کلانتر به کمک چه کسانی نظم و امنیت شهرها را برقرار می‌کرد؟ (ذکر دو مورد) ب) پس از تشکیل نیروی نظمیه در زمان ناصرالدین‌شاه، وظایف کلانتر به چه کسی سپرده شد؟		

ردیف	نمره	
۲۳		جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است) (فرانسه - انگلیس - میرزا حسن رشديه - اميرکبير) الف) انقلاب صنعتی با اختراع ماشین بخار در کشور آغاز گردید. ب) هدف از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی فرزندان همه بخش‌های مختلف جامعه بود.
۲۴	۱	محتوای دو کتاب «حقایق الاخبار ناصری» و «صدرالتواریخ» در مورد امیرکبیر را با هم مقایسه کنید.
۲۵	۰.۲۵	سیاحت‌نامه ابراهیم‌بیگ اثر کیست؟ ۱) میرزا صالح شیرازی ۲) زین‌العابدین مراغه‌ای ۳) اعتمادالسلطنه ۴) خاوری شیرازی

ردیف	نمره
۱	افغانستان
۲	امین الدوله
۳	فتحعلی شاه پسرش عباس میرزا را به ولایتعهدی برگزیده بود، اما مرگ زودهنگام این شاهزاده لایق، موجب شد تا مقام ولایتعهدی به محمدمیرزا، فرزند عباس میرزا برسد.
۴	میرزا رضای کرمانی
۵	نقلی
۶	
	الف نادرست - طبقه ممتاز شامل اشراف و زمین داران بزرگ علاوه بر داشتن امتیازات بسیار، از پرداخت مالیات معاف بودند.
	ب درست
۷	الف) ← ۴ - انقلاب باشکوه ب) ← ۲ - انقلاب مشروطه ج) ← ۱ - انقلاب صنعتی
۸	تداوم جنگ های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده، به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید. با به قدرت رسیدن قاجاریه و فروکش کردن جنگ های داخلی، در اوایل دوره قاجار صنایع دستی در ایران رشد و رونق گرفت.
۹	
	الف صحیح
۱۰	آرشیو ملی
۱۱	در محاکم عُرف، به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می شد، اما در محاکم شَرع، دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث حل و فصل می شد.
۱۲	
	الف با به توپ بستن مجلس شورای ملی (به دستور محمدعلی شاه) توسط لیاخوف روسی و انحلال مجلس بار دیگر در ایران استبداد برقرار شد و این دوره که یک سال طول کشید به دوران استبداد صغیر معروف است.
۱۳	
	الف ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می گفت، اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می کرد.
۱۴	
	الف با هدف آشنایی با پیشرفت های تمدنی اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود.
	ب علاقه فراوان ناصرالدین شاه به عکاسی بود.
۱۵	بر اساس این پیمان، مستعمرات آلمان بین متفقین تقسیم شد و بخش هایی از خاک این کشور به فرانسه و انگلستان واگذار گردید. به علاوه، آلمانی ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت های متفق و محدود نگه داشتن توان نظامی خود شدند. کلیدواژه: تقسیم مستعمرات آلمان - واگذاری خاک آلمان به فرانسه و لهستان - پرداخت غرامت - محدودیت توان نظامی

ردیف	نمره	
۱۶		الف) آیت الله مدرس ب) بیسمارک
۱۷		
		الف) عثمانی، روسیه و اتریش
		ب) پس از شکست عثمانی از روسیه
۱۸	۰.۲۵	گزینه ۳، رشد جریان ملی گرایی ← وحدت ایتالیا
۱۹	۰.۷۵	الف) (۲) خاوری شیرازی ب) (۴) محمد حسن خان اعتمادالسلطنه ج) (۱) میرزا محمد جعفر خورموجی (صفحه ۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) (۲) خاوری شیرازی (نمره) ب) (۴) محمد حسن خان اعتمادالسلطنه (نمره) ج) (۱) میرزا محمد جعفر خورموجی (نمره)
۲۰	۰.۵	
		الف) گزینه ۲ توسعه طلبی اقتصادی و فرهنگی
۲۱	۰.۷۵	الف) ۴، بیسمارک (صفحه ۸۱ کتاب درسی) ب) ۲، لنین (صفحه ۸۵ کتاب درسی) ج) ۱، وثوق الدوله (صفحه ۹۱ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) ۴، بیسمارک (نمره) ب) ۲، لنین (نمره) ج) ۱، وثوق الدوله (نمره)
۲۲	۱	الف) داروغه، میرشب، گزمه و محتسب (صفحه ۳۹ کتاب درسی) ب) رئیس نظمیه (صفحه ۳۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) داروغه، میرشب، گزمه و محتسب (ذکر دو مورد کافی است و هر مورد ۰.۲۵ نمره دارد). ب) رئیس نظمیه (نمره)
۲۳		الف) انگلستان ب) میرزا حسن رشديه
۲۴	۱	در کتاب حقایق الاخبار ناصری برای نخستین بار واقعیت قتل امیرکبیر بازتاب داده شد اما در کتاب صدرالتواریخ نویسنده امیرکبیر را ستایش می کند.
۲۵	۰.۲۵	گزینه ۲) زین العابدین مراغه ای